

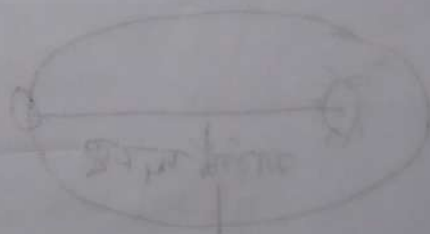
ଉଦାହରଣ - ୧ (ସଂକଳନ ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି)

ଆମଳିନି-୧ : ଯଦିଓ ଉପାଦାନ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା
ଅବସ୍ଥା ଏହାର ମୂଳ ଯାହା ମୂଳ ମୂଳ ଏବଂ
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କରାଯାଏ ।

ଆମଳିନି-୨ → ଯଦିଓ ଉପାଦାନ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା
ଅବସ୍ଥା ଏହାର ମୂଳ ଯାହା ମୂଳ ଏବଂ
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କରାଯାଏ । (N & t)

ଆମଳିନି-୩ → ଯଦିଓ ଉପାଦାନ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା
ଅବସ୍ଥା ଏହାର ମୂଳ ଯାହା ମୂଳ ଏବଂ
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି କରାଯାଏ । (N & t²)

୧	୨	୩	୪
୫	୬	୭	୮
୯	୧୦	୧୧	୧୨

(୧) ଉପାଦାନ

(ii)

ଉପଲବ୍ଧତା ମାପ

୧ଷ୍ଠ ମାପ (କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମାପ) \rightarrow କୃତ୍ରିମ ସୂତ୍ର ମାପର ଉପରେ

ଉପାଦାନର ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିବା ସୂତ୍ର ।

୨ୟ ମାପ (ଉପଲବ୍ଧତା ମାପ) \rightarrow ସୂତ୍ର ଉପରେ ମାପର

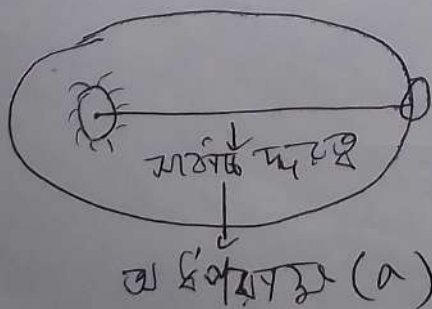
ଅଂଶର ଉପାଦାନର ଉପଲବ୍ଧତା ମାପର ଉପରେ ମାପର

କୃତ୍ରିମ ଉପଲବ୍ଧତା ଅବିକଳ କରାଯାଏ ।

୩ୟ ମାପ (ଆବର୍ତ୍ତନକାରୀ ମାପ) \rightarrow ମାପର ଉପରେ

କୃତ୍ରିମ ସୂତ୍ରର ଆବର୍ତ୍ତନକାରୀ ଉପରେ ଉପସ୍ଥାପନା

ଅଂଶର ଉପାଦାନର ଉପଲବ୍ଧତା ମାପର ଉପରେ ।

$$\begin{array}{|c|} \hline T^2 \propto a^3 \\ \hline \frac{T_1^2}{T_2^2} = \frac{a_1^3}{a_2^3} \\ \hline \end{array}$$

(ii)

କୃତ୍ରିମ ଗ୍ରହଣ (୦୮ ଅକ୍ଟ)

$$F_G = \frac{G m M}{r^2} \quad [\text{ଆକର୍ଷଣ ଚଳ}]$$

$$F = \frac{m v^2}{r} \quad [\text{କକ୍ଷପଥୀ ଚଳ}]$$

$$v = \frac{2\pi r}{T}$$

$$\therefore \frac{G m M}{r^2} = \frac{m v^2}{r}$$

$$\Rightarrow \frac{G M}{r} = \left(\frac{2\pi r}{T} \right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{G M}{r} = \frac{4\pi^2 r}{T^2}$$

$$\Rightarrow T^2 = \frac{4\pi^2 r^3}{G M}$$

$$\Rightarrow T^2 = k r^3$$

$$\therefore \boxed{T^2 \propto r^3}$$

(iv)

Let's Go, do some math

જીપ્સી નો સૂર્ય દરમિયાન $13.8 \times 10^{30} \text{ km}$
પ્રોક્સી નો સૂર્ય દરમિયાન ~~13.8~~ $18 \times 10^{30} \text{ km}$
અને પ્રોક્સી પ્રતિરક્ષક કક્ષામાં છે

\Rightarrow

$$r_1 = 13.8 \times 10^{30} \text{ km}$$

$$r_2 = 18 \times 10^{30} \text{ km}$$

$$T_1 = 365 \text{ day}$$

$$T_2 = ?$$

$$\therefore \frac{T_1^2}{T_2^2} = \frac{r_1^3}{r_2^3}$$

$$\Rightarrow \frac{T_1^2 r_2^3}{r_1^3} = T_2^2$$

$$\Rightarrow T_2 = \sqrt{\frac{(365)^2 \times (18 \times 10^{30})^3}{(13.8 \times 10^{30})^3}}$$

$$\therefore T_2 = \frac{365 \times 18 \times 10^{30}}{13.8 \times 10^{30}}$$

$$473.77 \text{ day}$$

(Ans.)

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ ସୂଚନା

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ ସୂଚନା: ଦୃ-ଶୃଙ୍ଖଳ ସୂଚକରେ ଗପର ଅନାଲ
ସୂଚକ ସୂଚକର ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚକର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ
ସୂଚନା ରାଲ।

ସୂଚକ: ଯେ ସୂଚକରେ ପାଠକର ସୂଚକ
ସୂଚକର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ ସୂଚକର ରାଲ।

ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି: ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ଯେ ସୂଚକରେ ପାଠକର
ସୂଚକର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ରାଲ।

୫ - ୧୦ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକ

- (i) ଦୃ-ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଠକ ଯେଉଁ ଅନାଲ ଅନାଲ।
- (ii) ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଠକର ଅନାଲ ଅନାଲ।
- (iii) ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଠକର ଅନାଲ ଅନାଲ।

(ii)

(i) ପୃ-ଗୁଣ୍ଠି ଯାହା ଡେଇଁବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ (୨):

L ଶୁଦ୍ଧି,

ପୃ-ଗୁଣ୍ଠିର ଆବିର୍ଭାବ ଯୁଗ୍ମ, $g = \frac{GM}{R^2}$

∴ ପୃ-ଗୁଣ୍ଠି ଯାହା ନ ଡେଇଁବା " " , $g' = \frac{GM}{(R+h)^2}$

$$\therefore \frac{g'}{g} = \frac{\frac{GM}{(R+h)^2}}{\frac{GM}{R^2}}$$

$$\Rightarrow \frac{g'}{g} = \frac{R^2}{(R+h)^2}$$

$$\therefore g' = \frac{R^2}{(R+h)^2} \times g$$

→ ପୃ-ଗୁଣ୍ଠି ଯାହା ଡେଇଁବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ, g' ଯାହା ନ ଡେଇଁବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ

Let's do some math ☺

ପୃଥ୍ବୀର ଉଚ୍ଚ 1000 km ଥିବାରୁ ଉପରୋକ୍ତ ସୂତ୍ରର ଅନୁସାରେ

$$\Rightarrow R = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$h = 1000 \times 10^3 \text{ m} = 10^6 \text{ m}$$

$$g = 9.8$$

$$\therefore g' = \frac{R^2}{(R+h)^2} \times g$$

$$\Rightarrow g' = \frac{(6.4 \times 10^6)^2}{\{(6.4 \times 10^6) + 10^6\}^2} \times 9.8$$

$$\therefore g' = 7.33 \text{ ms}^{-2} \quad (\text{Ans.})$$

$$g\left(\frac{R}{R+h} - 1\right) = -g$$

(iv)

ସମସ୍ତ

$$\begin{aligned} M &= 6 \times 10^{24} \\ R &= 6.4 \times 10^6 \end{aligned}$$

$$\rho = \frac{M}{V} = 9.375 \times 10^{17}$$

(v)

ସ୍ଥିତିକ ଆବରଣ ଗଣନା

ଆବରଣ ଆୟତନ, $V = \frac{4}{3} \pi R^3$

$$\therefore M = \rho V \quad \left[\because \rho = \frac{M}{V} \right]$$

$$\Rightarrow M = \rho \times \frac{4}{3} \pi R^3$$

$$\therefore M = \frac{4}{3} \pi \rho R^3$$

ଆବରଣ

$$g = \frac{GM}{R^2}$$

$$\Rightarrow g = \frac{G}{R^2} \times \frac{4}{3} \pi \rho R^3$$

$$\therefore g = \frac{4}{3} \pi \rho G R$$

$$\therefore g' = \left(1 - \frac{h}{R}\right) g \rightarrow \text{ସ୍ଥିତିକ ଆବରଣ } h \text{ ଥିବା } g'$$

Let's do some math:

સરેરાશ પૃથ્વી-અણુકીય નિયંત્રિત બૃહદ્દીપ્તિ 20 km

નિયંત્રિત 20 km, આ બૃહદ્દીપ્તિ દૂર 20 m

[બૃહદ્દીપ્તિ તાપમાન 6.06×10^6 m]

$$\Rightarrow h = 20 \text{ km} = 20,000 \text{ m}$$

$$\therefore g' = \left(1 - \frac{h}{R}\right) g$$

$$= \left(1 - \frac{10000}{6.4 \times 10^6}\right) \times 9.8$$

$$= 9.78 \text{ m/s}^2$$

(Ans.)

(11)

(iii) ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଆନ୍ତରିକ ଅନ୍ତର ତରଙ୍ଗ

$$a_{\lambda} = a - \omega^2 R \cos^2 \lambda$$

ପ୍ରଥମ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ $\lambda = 0^\circ$

ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ $\lambda = 90^\circ$

Let's do some math:

ଶୃଙ୍ଖଳିତ ତରଙ୍ଗ ପାଇଁ, ଅନ୍ତରାଳ ଦୂରତା ଲମ୍ବ ଅନ୍ତରାଳ
ଆବୃତ୍ତିର ସୂତ୍ର ହେଉଛି $[R = 6.4 \times 10^6 \text{ m}]$

$$\Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{24 \times 60 \times 60} = 7.27 \times 10^{-5} \text{ rad s}^{-1}$$

∴ ପ୍ରଥମ ପଦ୍ଧତି,

$$a_{\lambda_1} = a - \omega^2 R \cos^2 \lambda_1 = 9.8 \text{ m s}^{-2}$$

∴ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ୍ଧତି,

$$a_{\lambda_2} = a - \omega^2 R \cos^2 \lambda_2$$

$$= 9.8 - (7.27 \times 10^{-5})^2 \times (6.4 \times 10^6) \times (\cos 0^\circ)^2$$

$$= 9.77 \text{ m s}^{-2}$$

$$\therefore (9.8 - 9.77) \text{ ଅଟେ } \boxed{0.03 \text{ m s}^{-2}} \text{ ଉତ୍ତର (Ans.)}$$

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ: ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଟି ସମୀକରଣ ଠାରୁ
 ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଠାରୁ
 ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଠାରୁ
 ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଠାରୁ

ଉପରୋକ୍ତ

$\therefore m$ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଠାରୁ

$\therefore 1$ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକରଣ ଠାରୁ

$$\therefore \boxed{v_h = \frac{w}{m}} \rightarrow \text{ଉପରୋକ୍ତ: } 7 \text{ kg}^{-1}$$

$$\boxed{v_h = \frac{E_h}{r}}$$

$$\boxed{v_h = \frac{GM}{r}}$$

$$\boxed{\frac{Mm}{r} = \frac{GMm}{r^2}}$$

$$\boxed{\frac{M}{r} = \frac{GM}{r^2}}$$

$$\boxed{\frac{M}{r} = \frac{GM}{r^2}}$$

भूकलिय

ਸ: ਭਾ: ਸੰਗੀਤਕ ਰੂਪ ਤੇ ਪਦਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ
ਪਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਗੀਤਕ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

नृसिंहरी झुडिराम $\frac{11.2 \text{ km}}{v_e}$

$$v_e = 32 \text{ ft/min}$$

$$\frac{1}{2} m v^2 = \frac{h m v}{p}$$

$$\Rightarrow v_c^2 = \frac{2GM}{R}$$

$$\therefore v_c = \frac{\sqrt{2GM}}{\sqrt{R}}$$

$$\Rightarrow v_c = \sqrt{\frac{26 \text{ m}}{R^2} \cdot R}$$

$$\therefore v_c = \sqrt{2gR}$$

02.04/22

ଆମେ ସୂଚନା ଥିବା ଡାକ୍ତରୀ କରୁଛୁ

$$W = \frac{GMm}{R}$$

$\frac{d+h}{mM}$ କୃତ୍ରିମ ଡେଲ୍ଟା

$$F_c = \frac{mv^2}{(R+h)} \quad \left| \quad F = \frac{GMm}{(R+h)^2} \right. \rightarrow \text{ଅନ୍ତରାଳ ଥିବା}$$

$$\therefore \frac{mv^2}{R+h} = \frac{GMm}{(R+h)^2}$$

$$\Rightarrow v^2 = \frac{GM}{R+h}$$

$$v = \sqrt{\frac{GM}{R+h}}$$

$$v = \frac{2\pi(R+h)}{T}$$

$$\text{ଆମେ ଜାଣୁ : } T = \frac{2\pi(R+h)}{v}$$

(iv)

$$\therefore \sqrt{\frac{GM}{R+h}} = \frac{2\pi(R+h)}{T}$$

$$\Rightarrow \frac{GM}{R+h} = \frac{4\pi^2(R+h)^2}{T^2}$$

$$\Rightarrow T^2 = 4\pi^2(R+h)^2 \times \frac{R+h}{GM}$$

$$\Rightarrow T = 2\pi(R+h) \sqrt{\frac{R+h}{GM}}$$

$$\therefore T = \sqrt{4\pi^2 \frac{(R+h)^3}{GM}}$$

$$\Rightarrow T^2 = \frac{4\pi^2(R+h)^3}{GM}$$

$$\Rightarrow \frac{GMT^2}{4\pi^2} = (R+h)^3$$

$$\Rightarrow \left(\frac{GMT^2}{4\pi^2} \right)^{1/3} = R+h$$

$$\therefore h = \left(\frac{GMT^2}{4\pi^2} \right)^{1/3} - R$$

(Ans.)

Let's do some math:

(1)

୧ - ଶ୍ରୀ ୨୨୦ ୧୦ km ଉଚ୍ଚତା ୨ଟି ବାଲି

ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଥିବା ବାଲିର ଗୁରୁତ୍ବ ୩ ୨୫୫

୨୨୦

$$\Rightarrow h = 10 \times 10^3 \text{ m}$$

$$R = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$M = 6 \times 10^{24} \text{ kg}$$

$$\therefore v = \sqrt{\frac{GM}{(R+h)}}$$

$$= 7903.28 \text{ m s}^{-1}$$

$$\therefore T = \frac{2\pi(R+h)}{v}$$

$$= \frac{2\pi(6.4 \times 10^6 + 10 \times 10^3)}{7903.28}$$

$$= 5056.01 \text{ s (Ans.)}$$

(ii)

કુત્રિત દેશગુરુ ગતિ

$$T = 24 \text{ hr}$$

$$K = \frac{1}{2} m v^2$$

$$= \frac{1}{2} m \left(\sqrt{\frac{Gm}{R+h}} \right)^2$$

$$= \frac{1}{2} m \times \frac{Gm}{R+h}$$

આ કુત્રિત દેશગુરુ $T = 24$ બાદ ફરિદ દેશગુરુ ચાલે.

$$K = \frac{Gm m}{2(R+h)}$$

ફરિદ દેશગુરુ, કુત્રિતરણ ૩ કુત્રિત દેશગુરુ ગતિ

math:

આ કુત્રિત દેશગુરુ બાંધકામ 24 hr ચાલે તાર ફરિદ દેશગુરુ ચાલે.

$$\Rightarrow T = 24 \text{ hr} = (24 \times 60 \times 60) \text{ s} = 86400 \text{ s}$$

$$v = \frac{2\pi(R+h)}{T}$$

$$\therefore h = \left(\frac{GmT^2}{4\pi^2} \right)^{1/3} - R$$

$$= 3.59 \times 10^7 \text{ m (Ans.)}$$

2/04/22

(iii)

2ଟି ବୃତ୍ତିକ କ୍ଷେତ୍ର ବିଶୟ ୧-୨ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ୫୦୦ km

ପୃଷ୍ଠ ଉପରେ ଥିବା କାଳ ୨୦ ଅବିଚଳିତ ହେଉ

କିଏ ଉଚ୍ଚ ?

⇒ ଉଚ୍ଚ ଉପରେ,

$$h = 500 \text{ km} = 5 \times 10^5 \text{ m}$$

$$\therefore g' = \frac{R^2}{(R+h)^2} \times g$$

$$= 8.43 \text{ ms}^{-2} \text{ (Ans.)}$$

ଶୁଦ୍ଧିତ ଓ ଉପକାରୀ ଉପରେ 12 ଟୁନ ଓ: ବାୟୁ

4 ଟୁନ ଉପରେ ଉପକାରୀ ଉପରେ ଥିବା କାଳ ?

⇒ ଶୁଦ୍ଧିତ ଉପକାରୀ ଓ, $M' = 12 \times M_e$

$$= 12 \times \frac{6 \times 10^{24}}{12} \text{ kg}$$

$$= 6 \times 10^{23} \text{ kg}$$

(iv)

∴ $\rho = \frac{R_e}{L}$

$$\frac{6.4 \times 10^6}{4}$$

$$= 1.6 \times 10^6$$

ಆವೇಶ ತಾಪ,

ಆವೇಶ ತಾಪ, $g_e = \frac{G M_e}{R_e^2}$

∴ $g' = \frac{G M}{R'^2}$

$$= \frac{6.673 \times 10^{-11} \times 5 \times 10^{23}}{(1.6 \times 10^6)^2}$$

$$= 13.03 \text{ ms}^{-2}$$

(Ans.)

(10)

જીરવી રાજા માટે દુર 13.4 x 10⁶ m, જીરવી 3

માટે રાજા રાજા રાજા રાજા રાજા રાજા

રજા રજા [જીરવી 16 રજા 3 રજા 3 રજા]

⇒ આપણે જાણી,

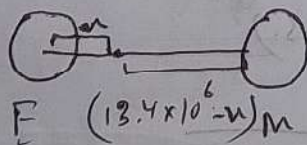
$$\text{જીરવી માટે, } M_e = 6 \times 10^{24} \text{ kg}$$

$$\therefore \text{માટે, } M_m = \frac{6 \times 10^{24}}{16} \text{ kg}$$

$$= 3.75 \times 10^{23} \text{ kg}$$

$$\text{જીરવી રાજા, } R_e = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$\therefore \text{માટે, } R_m = \frac{6.4 \times 10^6}{3} \text{ m} = 2.13 \times 10^6 \text{ m}$$

$$\therefore F_e = \frac{G M_e}{R_e^2} = \frac{6.673 \times 10^{-11} \times 6 \times 10^{24}}{(6.4 \times 10^6)^2} = \frac{4.0038 \times 10^{14}}{m^2}$$

$$\therefore F_m = \frac{G M_m}{R_m^2} = \frac{6.673 \times 10^{-11} \times 3.75 \times 10^{23}}{(13.4 \times 10^6 - r)^2} = \frac{2.5024 \times 10^{13}}{(13.4 \times 10^6 - r)^2}$$

②

$$\frac{4.0038 \times 10^{14}}{n^2} = \frac{2.5024 \times 10^{13}}{(13.4 \times 10^6 - n)^2}$$

$$\therefore n = 1.072 \times 10^7 \text{ m (Ans.)}$$

প্রতি বছর ৫০০ দিন ২২ম ঘণ্টায় চালিত করা হবে

২০ ২২?

$$\Rightarrow R = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$\therefore \omega = \sqrt{2 - \omega^2 R \cos^2 \theta}$$

$$= 9.8 \text{ m/s} - (1.45 \times 10^{-7})^2 \times 6.4 \times 10^6 \times \cos^2 20$$

$$\omega = \frac{2\pi N}{t}$$

$$= \frac{2\pi \times 1}{500 \times 24 \times 60 \times 60}$$

$$= 1.45 \times 10^{-7} \text{ rad/s}$$

$$= 2.7999 \text{ m/s}^2 \text{ (Ans.)}$$

22/4/22

ଭୂମିଆକାର ମାଧ୍ୟ କୃତ୍ରିମ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ

we know,

$$v = \sqrt{\frac{GM}{R+h}}$$

$$v_e = \sqrt{2gR}$$

$$R \gg h$$

$$\therefore v = \sqrt{\frac{GM}{R}}$$

$$= \sqrt{\frac{2gR^2}{R}}$$

$$\therefore v = \sqrt{2gR}$$

$$\frac{v}{v_e} = \frac{\sqrt{2gR}}{\sqrt{2gR}}$$

$$\Rightarrow \frac{v}{v_e} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$\boxed{v = 0.707 v_e} \quad A$$

$$v = \frac{1}{\sqrt{2}} v_e$$

$$\therefore v^2 = \frac{1}{2} v_e^2$$

$$(i) v^2 < \frac{1}{2} v_e^2$$

= ପୃଥିବୀ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ନୁହେଁ ।

$$(ii) v^2 = \frac{1}{2} v_e^2$$

= ପୃଥିବୀର ଗୁରୁତ୍ବ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ନୁହେଁ ।

$$(iii) v^2 > \frac{1}{2} v_e^2 \text{ ଯାହା } v < v_e$$

$$(7.92 < v < 11.2)$$

= କୃତ୍ରିମ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ନୁହେଁ ।

$$(iv) v > v_e$$

= ଗୁରୁତ୍ବ ଡେଲଟା ୨୨୨ ଡିଗ୍ରୀରୁ ଉପର ଗୁରୁତ୍ବ ନୁହେଁ ।

(iv)

Math

ଝୁଆଲର ଓ ଗୁରୁତ୍ୱୀୟ ଓହସ ୪ ଥର ଓ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ $\frac{1}{2}$ ଥର
ଝୁଆଲ ଯାଦି ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରାୟତଃ ୪ ଥର ନିମ୍ନ
ହେଲେ ତା ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରାୟତଃ ମଧ୍ୟରେ ଥାଏ

\Rightarrow

ଆହୁରି ଜାଣି,

ଗୁରୁତ୍ୱୀୟ ଓହସ, $M_E = 6 \times 10^{24} \text{ kg}$

\therefore ଝୁଆଲର " $M_m = 4 \times M_E = 2.4 \times 10^{25} \text{ kg}$

ଗୁରୁତ୍ୱୀୟ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ, $R_E = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$

\therefore ଝୁଆଲର " $R_m = \frac{1}{2} \times 6.4 \times 10^6 = 3.2 \times 10^6 \text{ m}$

\therefore ଝୁଆଲର ଗୁରୁତ୍ୱାକର୍ଷଣ, $V_m = \sqrt{\frac{2GM_m}{R_m}}$

$= 3.1638 \times 10^4 \text{ ms}^{-1}$
 $= 2.17 \times 10^4 \text{ ms}^{-1}$

$= 21.4 \text{ kms}^{-1}$ 31.64 kms^{-1}

ଆହୁରି ଜାଣି,

ଝୁଆଲ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରାୟତଃ ୪ ଥର ଯାଦି ଝୁଆଲ ଗୁରୁତ୍ୱ
୪ ଥର ହେଉ, ତେବେ ଝୁଆଲର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରାୟତଃ ୨ ଥର
ହେଉ ନିମ୍ନ ହେଉ ଥାଏ

$\therefore 2.14 \times 10^4 \text{ ms}^{-1}$
 21.4 kms^{-1}

(11)

$$\therefore v_m^2 = \frac{1}{2} v_{em}^2$$

$$\therefore v = \cancel{15.13 \text{ km s}^{-1}} \quad 22.77 \text{ km s}^{-1}$$

\therefore କୃତ୍ରିମ ଦିଗନ୍ତର ^{22.77} ~~15.13~~ km s^{-1} ଯାହା ନିରୂପଣ

କରାଏ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଦିଗନ୍ତର ମାନ 22.77